

Karkeproat : Het grote taboe.

Er is nauwelijks een groter taboe in de wereld van vandaag dan dat over geweld tegen christenen in onze tijd. Een taboe dat gelukkig hier en daar doorbroken wordt. Dat werd hard tijd. Ergens leeft een beeld van christenvervolging als iets uit de eerste eeuwen van de jaartelling. Dat waren dan ook barbaarse tijden. Dat er in onze tijd meer christenen met geweld te maken hebben dan in die eerste eeuwen komt maar moeilijk in ons bewustzijn. Dat 80 procent van alle mensen die om hun geloof worden vervolgd of gediscrimineerd christenen zijn, is lang bijna angstvallig onder de tafel gehouden. Het christelijk geloof is in onze wereld de meest vervolgte godsdienst. Een groot deel van deze vervolging speelt zich af in Azië, en dan in het bijzonder in het Midden-Oosten. Het werd allemaal weer duidelijk toen enkele weken geleden de cijfers bekend werden gemaakt.

Een taboe ontstaat omdat iets niet past in het standaardbeeld. Dat wereldwijd christenen sterven staat haaks op het standaardbeeld dat het christelijk geloof (gemakshalve onder het kopje 'religie' genomen) liever koppelt aan onverdraagzaamheid en gewelddadigheid. Dat standaardbeeld maakt het gemakkelijk om te spreken over schandalen en corrupte praktijken door priesters en prelaten. Het heeft moeite om woorden te geven aan christenen die als schapen naar de slachtbank worden geleid. Het standaardbeeld hoort graag verkondigen dat de Bijbel een bloedboek is waarin een gewelddadige God aanspoort tot bloedvergieten.

Het hoort niet graag over zachtmoedige mensen die leven met dit Boek en daarom worden onthoofd en gekruisigd in steden in Syrië en Irak. Het is zoveel gemakkelijker om de stem te verheffen wanneer in Parijs aanslagen worden gepleegd en de iconen van de persvrijheid worden geraakt, is dan wanneer diezelfde aanslagen plaatsvinden tegen hen die in vrijheid hun geloof willen belijden. Zelfs als kerken in het Westen hebben we lang moeite gehad om hier woorden aan te geven. We zijn al gauw bang voor partijdig versleten te worden en dus haasten we ons om vooral inclusief te spreken over slachtoffers van geweld. Ik ben daarom blij dat de Raad van Kerken een campagne is gestart rond christenen in Syrië en Irak.

Dat taboe zit ook in ons. Misschien omdat de idee van lijden om je geloof ons vreemd is geworden. Hoe komt het toch dat de Zaligspreking (het begin van de Bergrede) van wie nederig van hart is, bekend is maar de zaligspreking van hen die worden uitgescholden en van allerlei kwaad beticht omwille van Christus, buiten de radar valt?

Het is nodig om te beseffen dat de kerk een kerk is van martelaren en profeten en dat die voor de kerk zo belangrijk zijn. We zijn geneigd in de kerkgeschiedenis van onze tijd te letten op wat bisschoppen doen, wat protestantse synodes besluiten, wat leiders van Pinksterkerken te berde brengen. Maar ik denk dat het eigenlijke hoofdstuk dat over de lijdende kerk is. Ik denk dat de toekomst van de kerk meer bepaald zal worden door martelaren dan door missionaire succesverhalen.

En als het gaat om de oecumene kon de martelaar wel eens van groter betekenis zijn dan veel conferenties over oecumene. De eenheid in de vervolging spreekt duidelijker taal dan de bestaande tegenstellingen en scheidingen. Paus Franciscus heeft gezegd: 'voor de vervolgers zijn wij niet gedeeld, we zijn geen

lutheranen, orthodoxen, protestanten, katholieken, nee! We zijn één. We zijn christen. (...) Dat is de oecumene van het bloed, die vandaag wordt voorgeleefd.' Door het vuur van de vervolging hebben christenen in Oost en West daadwerkelijk al veel meer oog voor elkaar gekregen. De vervolgte kerk is de oecumenische kerk en omgekeerd: de oecumenische kerk is de kerk van de vervolging.

Dr. Arjan Plaisier.